

Κοινωνική Προστασία

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

**Καταλογισμοί οφειλών και συμψηφισμός με την κύρια σύνταξη,
σε συνταξιούχους τ. ΟΓΑ, που λαμβάνουν και σύνταξη λόγω θανάτου**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Βέρα Θεοφυλάκτου
Ειδικοί επιστήμονες: Γιάννης Κωστής, Τασούλα Τοπαλίδου

Μάιος 2026

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε αναφορές από συνταξιούχους γήρατος του τ. ΟΓΑ (βασικής και κύριας σύνταξης), οι οποίοι διαμαρτύρονται, διότι, μετά τη χορήγηση και σύνταξης λόγω θανάτου, εκδίδονται, αιφνιδίως, εις βάρος τους, καταλογιστικές πράξεις. Αυτές αφορούν οφειλή που προέκυψε από την παρατεταμένη για χρόνια αχρεώστητη καταβολή του μέρους της βασικής σύνταξης, ενώ θα έπρεπε να είχε περικοπεί από τη διοίκηση αμέσως μετά τη χορήγηση της δεύτερης σύνταξης. Για την εξόφληση της οφειλής διακόπτεται, αρχικά πλήρως και στη συνέχεια μερικώς, η σύνταξη λόγω γήρατος, με αποτέλεσμα το εναπομείναν εισόδημά τους να υπολείπεται κατά πολύ του αναγκαίου εισοδήματος για την αξιοπρεπή διαβίωσή τους.

Παρά το γεγονός ότι δεν τίθεται, εν προκειμένω, ζήτημα παραβίασης της νομιμότητας, η μεγάλη καθυστέρηση εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου από τη διοίκηση που καταλήγει στον καταλογισμό υπέρογκων ενίοτε ποσών, δυσανάλογων με το πραγματικό εισόδημα που διαθέτει αυτή η κατηγορία χαμηλοσυνταξιούχων, τους οδηγεί σε συνθήκες ανέχειας και πλήρους αποστέρησης των ελάχιστων βιοτικών τους αναγκών και είναι αντίθετη στην αρχή της χρηστής διοίκησης και αναντίστοιχη με την εμπιστοσύνη του διοικουμένου σε αυτή.

Ως εκ τούτου, με πόρισμα που απηύθυνε ο Συνήγορος του Πολίτη στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και τον Διοικητή του e-ΕΦΚΑ προτείνει την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την τροποποίηση των εφαρμοζόμενων διατάξεων, σε αντιστοιχία και με τις ισχύουσες κοινές διατάξεις για επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το εναπομείναν διαθέσιμο ποσό σύνταξης, μετά τον καταλογισμό της οφειλής, θα εγγυάται ένα επαρκές εισόδημα στους συνταξιούχους ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Παράλληλα επισήμανε την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία από το Συμβούλιο της Επικρατείας σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη των πραγματικών περιστατικών που θεμελιώνουν την καλή πίστη των συνταξιούχων σε συνδυασμό με τις σοβαρές δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις και η έκταση των επιπτώσεων αυτών στην αξιοπρεπή διαβίωση των συνταξιούχων, αποτελούν επαρκείς συνθήκες που μπορούν να οδηγήσουν στην κατ' εξαίρεση μη αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών.

Σε απάντηση του ανωτέρω Πορίσματος του Συνηγόρου του Πολίτη, η Αρχή έλαβε την με αριθμ. 379471/20858/18.3.2026 απαντητική επιστολή του Διοικητή του e-ΕΦΚΑ. Στην απαντητική αυτή επιστολή γίνεται εκτενής αναφορά στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις συγκεκριμένες περιπτώσεις συνταξιούχων, στη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων κατά της απόφασης καταλογισμού, καθώς επίσης και στις προσπάθειες που καταβάλει πλέον ο Φορέας για την έγκαιρη αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιπτώσεων. Ωστόσο, φαίνεται ότι δεν γίνεται δεκτή η πρόταση της Αρχής, σύμφωνα με την πρόσφατα διαμορφωθείσα νομολογία και τις αρχές της χρηστής διοίκησης, για την κατ' εξαίρεση μη αναζήτηση από τη διοίκηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών συντάξεων, ώστε να αποσοβηθεί η εξαιρετικά δυσμενής συνθήκη της μεγάλης μείωσης ή και πλήρους διακοπής καταβολής της σύνταξης.

Παραμένει επίσης αναπάντητη η πρόταση της Αρχής και δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα ανταπόκριση του αρμοδίου Υπουργείου όσον αφορά την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την τροποποίηση των εφαρμοζόμενων διατάξεων εξόφλησης / συμψηφισμού της οφειλής, έτσι ώστε να μην θίγονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για την αξιοπρεπή διαβίωση αυτής της κατηγορίας συνταξιούχων.

Πληροφορίες: 213 1306670

synigoros-press@synigoros.gr